

**การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม ตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25***

**Learning Management of Social Studies, Religion and
Culture Department Based on the Concept ‘teach less, learn
More’ in Educational Institutes under the Office of Secondary
Education Service Area 25**

พระมหาวัฒนา โชติปัญญา (รัตนอน), สมควร นามสีฐาน, เอกราช โชติพิมานเวช และวิรัตน์ ทองภู
Phramaha Wathana Cotipanyo (Rattanon), Somkhuan Namseethan,
Ekkarach Kositpimanvach and Wirat Thongphu
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand
Corresponding Author, E-mail: chotipanyo1993@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพ 2) ศึกษาเปรียบเทียบ และ 3) ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยวิธีการสำรวจ (Survey Research) ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 420 คน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จำนวน 201 คน โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

*ได้รับบทความ: 14 กุมภาพันธ์ 2562; แก้ไขบทความ: 27 พฤศจิกายน 2563; ตอรับตีพิมพ์: 23 ธันวาคม 2563

Received: February 14, 2019; Revised: November 27, 2020; Accepted: December 23, 2020

ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านชีวิตและการทำงาน ด้านการเรียนรู้ทางสังคม และพหุวัฒนธรรม ด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี ด้านการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา และด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม
2. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบ จำแนกตามระดับการศึกษา และจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการจำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. แนวทาง การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ครูควรส่งเสริม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เป็นทีม ที่มีเนื้อหาเชื่อมโยงกับชีวิต ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม และชุมชนของนักเรียน โดยมีการประสานและแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน และแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ วัฒนธรรมของท้องถิ่นและโลก และควรคำนึงถึงความสนใจ ความถนัด และความต้องการของนักเรียน ตามความแตกต่างของบุคคล

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้; ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

Abstract

The aims of this research were: 1) to study the condition, to compare, 2) to study the ways, 3) to improve learning management of Social Studies, Religion and Culture Department based on the concept ‘Teach less, Learn more’ in the educational institutes under the Office of Secondary Education Service Area 25. This study is a quantitative research method by using survey research, to collect the data from the research samples, including 420 teachers in the Department of Social Studies, Religion and Culture under the Office of Secondary Education Service Area 25 and 201 of them were selected by Krejcie & Morgan method. The statistics used in the data analysis were: Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, One Way ANOVA and Scheffe’s method of paired comparison.

The research results were as follows:

1. The overall mean score of the condition of learning management of Social Studies, Religion and Culture Department based on the concept ‘Teach less, Learn more’

in the educational institutes under the Office of Secondary Education Service Area 25 was rated at a high level. is 'Life and Work', 'Social and Multicultural Learning', 'Media and Technology', 'Critical Thinking and Problem Solving' and 'Creativity and Innovation'.

2. The comparative scores, classified by the samples' personal factors: education and working experiences were indifferent in the statistical significance level of 0.05. However, the scores of the learning management studied based on the personal factor: school size were different with the significance level of 0.05; this accepted the set hypothesis.

3. The ways to develop the above mentioned learning management can be organized as follows. The teachers should promote organizing the learning activities, allowing the students to exchange their knowledge as a team with the content linked to life, wisdom, environment and community of students by coordinating and seeking cooperation from the community and learning resources outside the educational institutions to give students a better understanding of local and world cultures. In organizing such learning activities, the teachers should consider the interests, aptitudes and needs of students according to the differences between individuals.

Keywords: learning management; Teach less, Learn more

1. บทนำ

การจัดการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 จะต้องเชื่อมโยงกับกระบวนการทางสังคม ระบบเศรษฐกิจที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ และต้องสอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง ระบบการศึกษาแบบเดิมที่เน้นความรู้ ทำให้ความรู้ไม่อาจพัฒนากับการปฏิบัติมีคุณภาพโดยรอบด้านได้ การจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้จึงต้องเปลี่ยนแปลงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คนที่มีความรู้และทักษะในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ เท่านั้นจึงจะประสบผลสำเร็จ ดังนั้น การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงยึดผลลัพธ์ (Outcomes) ทั้งในด้านของความรู้ในวิชาแกนและทักษะแห่งศตวรรษใหม่ ซึ่งมีคุณค่า มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อมนุษย์ทั้งในวัยเรียน วัยทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อชีวิต รวมทั้งทักษะแห่งศตวรรษใหม่เข้ากับวิชาแกนช่วยเพิ่มความแข็งแกร่งให้กับ การศึกษาอย่างแท้จริง เนื่องจากการจดจำข้อเท็จจริง คำศัพท์ตามตำรา หรือทำตามขั้นตอน หรือนักเรียน ปฏิบัติงานโดยไม่ใช้ความคิดเป็นกิจกรรมที่ใช้ความสามารถขั้นต่ำ แต่การแสดงความเข้าใจเชิงลึกผ่าน

การวางแผนการใช้หลักฐาน การให้เหตุเชิงนามธรรม ต้องใช้ความสามารถในการคิดที่สูงกว่า การเชื่อมโยงความคิดที่สัมพันธ์กันระหว่างเนื้อหาในสาขาเดียวกันหรือต่างสาขา หรือการคิดค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนต้องอาศัยการต่อยอดทางความคิด การรู้คิด (Metacognition) ในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น ระบบการศึกษาของศตวรรษที่ 21 ความแข็งแกร่ง จึงหมายถึงความเป็นเลิศในเนื้อหา และทักษะควบคู่กัน (Partnership for 21st Century Skills)

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการเรียนรู้ร่วมกันมากกว่าการเรียนรู้แบบตัวใครตัวมัน (Individual Learning) เพราะการเรียนรู้ในแบบใหม่ต้องเป็นการเรียนรู้ที่แบ่งปันกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การเรียนในปัจจุบันควรให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติพร้อมทฤษฎีไปพร้อมๆ กันไม่ใช่แยกส่วนกันเรียนห้องเรียนในศตวรรษที่ 21 ควรเปลี่ยนจากห้องเรียนธรรมดา (Class Room) เป็นสตูดิโอ (Studio) เป็นที่ทำงานเป็นกลุ่มๆ ซึ่งหมายความว่า การเรียนต้องเปลี่ยนจาก Lecture Based เป็น Project Based ที่จะช่วยการเตรียมพร้อมให้กับนักเรียนเพื่อรับมือกับการท้าทายและโอกาสในอนาคตที่ไม่แน่นอน โดยการออกแบบสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้แบบใหม่เพื่อสนับสนุนทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 วิสัยทัศน์ของสิงคโปร์ “สอนให้น้อยลง เรียนให้มากขึ้น” (Teach Less, Learn More) ซึ่งเป็นกรอบวิสัยทัศน์ด้านการศึกษาของสิงคโปร์สร้างขึ้นเพื่อเตรียมประเทศให้พร้อมเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 โดยใช้เป็นแนวทางการสอนแบบใหม่ ที่ให้นักเรียนทำงานเป็นทีมและตัดสินใจร่วมกัน

ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเข้าใจมากกว่าท่องจำ

การลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นกรอบวิสัยทัศน์ ด้านการศึกษา เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของไทยนั้น สอดคล้องกับของหลายประเทศที่เป็นผู้นำด้านการศึกษาของโลก ที่เห็นพ้องกันกับแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 เรื่องของจิตสำนึกต่อโลก ความรู้พื้นฐาน การประกอบสัมมาอาชีพ ความรู้พื้นฐานด้านพลเมือง สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อันได้แก่ ทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ทักษะการทำงาน ทักษะชีวิตที่ใช้ได้จริง (กับครอบครัว โรงเรียน ชุมชน รัฐ และประเทศชาติ) โลกกำลังเปลี่ยนแปลง คนที่มีความรู้และทักษะในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้เท่านั้นที่จะประสบความสำเร็จ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา จากผลการประเมินการศึกษาของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ผลการสอบ PISA ใหม่ๆ ที่โรงเรียนใช้เวลาจัดการเรียนการสอนมากขึ้น เป็นเวลา 7 หรือ 8 ชั่วโมงต่อวัน

จากสภาพปัจจุบันปัญหาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เด็กคิดไม่เป็น วิเคราะห์ไม่ได้ ขาดทักษะชีวิต อัดแน่นเนื้อหาวิชาการมากกว่าให้เรียนรู้ด้วยตนเอง เด็กนักเรียนมีภาระงาน การบ้านมากเกินไป หรือต้องนำการบ้านไปทำที่บ้าน เด็กเครียด และต้องเรียนพิเศษมาก

จากการกล่าวข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้น้อมนำพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีและนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มาสู่การปฏิบัติในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ครูผู้สอนมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติและเรียนด้วยตนเองมากขึ้น นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ และมีความสุขในการเรียนอย่างแท้จริง

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ว่ามีกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” อย่างไรบ้างมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร รวมทั้งแนวทางพัฒนาเป็นเช่นใด เพื่อนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 25

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

3. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการสำรวจ (Survey Research) มีกระบวนการดำเนินการวิจัยดังนี้ คือ

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 201 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.94

3. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งในภาพรวม รายด้านและรายข้อ แล้วแปลผลตามเกณฑ์การวิเคราะห์ วิเคราะห์เปรียบเทียบ โดยใช้

การวิเคราะห์ค่า (F - test แบบ One-way ANOVA) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method)

4. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติของครูที่มีต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.39) ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านชีวิตและการทำงาน ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.49) ด้านการเรียนรู้ทางสังคมและพฤติกรรม ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = 0.43) ด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.45) ด้านการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.46) และด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.52)

2. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบ การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสิทธิภาพการทำงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และจำแนก

ตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. แนวทางการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้แก่ ครูผู้สอนควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ที่มีเนื้อหาเชื่อมโยงกับชีวิต ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม และชุมชนของนักเรียน โดยมีการประสานและแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน และแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมของท้องถิ่นและโลก และในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูควรคำนึงถึงความสนใจ ความถนัด และความต้องการของนักเรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล และครูควรมีการประยุกต์ใช้สื่อนวัตกรรม การเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยให้นักเรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์

5. อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านชีวิตและการทำงาน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ครูผู้สอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีประสบการณ์ตรง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ รวมถึงมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้นักเรียนมีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของน้ำผึ้ง มีศีล (Meesil, 2017 : 18-208) พบว่า

การเรียนรู้จากการทำงานบ้าน เป้าหมายของการเรียนรู้ที่ทำให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์คือการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนช่วยเหลือตนเองและพึ่งพาผู้อื่นให้น้อยลง ดังนั้นการเรียนรู้ที่มีครอบครัวเป็นฐานในการจัดการศึกษาจึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมประจำวันได้ด้วยตนเอง การช่วยเหลือและทำงานบ้านถือเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องทำเป็นประจำทุกวันก่อนเริ่มการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นๆ ทั้งนี้งานบ้านยังมีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนสามารถควบคุมและกำกับตนเองให้สามารถทำงานจนสำเร็จ โดยมีผู้ปกครองคอยช่วยกำกับในเรื่องของความปรารถนาและตรวจสอบคุณภาพของงานเพื่อการปรับปรุงแก้ไขและกำกับตัวเองของผู้เรียนในการทำงานครั้งต่อไป

2. ด้านการเรียนรู้ทางสังคมและพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ครูได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจและเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันกับสังคม มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และมีจิตสำนึกการทำประโยชน์ต่อสังคม ตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนยอมรับในการอยู่ร่วมกับสังคมที่มีความแตกต่างกันทางด้านวัฒนธรรม ความเชื่อ และเจตคติอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของบัญญัติ ยงยวน (Yongyuan, 2013 : 753) พบว่า ครูที่สอนในโรงเรียนสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ยอมรับความหลากหลายวัฒนธรรม ด้านชาติพันธุ์ ศาสนา ขนบประเพณี วิถีชีวิตและการยอมรับโดยรวมสูงกว่าครูที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน (สช.) ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะโครงสร้างขององค์การในโรงเรียนสังกัดการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งแม้จะมี

สังกัดต่างกันแต่ทั้งคู่อีกเป็นโรงเรียนสังกัดของรัฐบาล เหมือนกันการเป็นโรงเรียนของรัฐนั้น โอกาสที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูจะได้รับความรู้และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม และการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการสร้างการยอมรับในความแตกต่างมากกว่าครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน

3. ด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ครูได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีสื่อสารสนเทศรอบตัวให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และเชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตจริง ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของยุพรศุข ขาวฉ่ำ พบว่า คะแนนหลังเรียนด้วยสื่อการสอนแบบออนไลน์สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังจากเรียนด้วยสื่อการสอนแบบออนไลน์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Teach Less, Learn More ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82

4. ด้านเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ครูได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงประสบการณ์จริง ให้นักเรียนได้คิด วิพากษ์และแก้ปัญหา ฝึกคิดวางแผนในการค้นหาความรู้และลงมือปฏิบัติการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา งามบรรจง (Ngambanjong, 2016 : 143) ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ มีความกระตือรือร้นในการหาข้อมูลมีการ

หาความรู้เพิ่มเติมทั้งในและนอกห้องเรียน ด้านความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนมีพัฒนาการไปในทางที่ดีขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ในมุมมองที่แตกต่างกัน สามารถแสดงแนวคิดที่แปลกใหม่ หลากหลายในการแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยความมั่นใจ

5. ด้านการสร้างสรรคและนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ครูได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียนเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ให้นักเรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของอานนท์ ตาลจรัส (Tanjarat, 2017 : 175-176) การจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ให้นักเรียนได้เรียนรู้ และปฏิบัติกิจกรรมสร้างสรรค์และเหมาะสม ได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความถนัด ความสนใจ ตามศักยภาพของตนเองแต่ละคน ได้เรียนรู้ในการอยู่ร่วมกัน มีน้ำใจ การช่วยเหลือกันและได้เรียนรู้ อย่างมีความสุข

5. การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ระดับการศึกษาครูผู้สอนมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยสมคิด พงศ์เนศวร

(Phongthanadesuan, 2015) พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการสอนด้านการใช้หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมนักเรียน การวัดและประเมินผลของครูผู้ฝึกสอนที่มีประสบการณ์ในการสอน ระดับวุฒิการศึกษาและพื้นฐานการฝึกอบรมต่างกันในแต่ละด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประสบการณ์การทำงาน ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยชุมพร ภามนตรี (Phamontri, 2016 : 193-202) พบว่า ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านภาวะผู้นำ ขนาดสถานศึกษา ครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยคมสร บัญประโคน (Boonprakon, 2018) พบว่า เปรียบเทียบของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานต่างกัน ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการบริหารการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของ

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 32 โดยภาพรวมและรายด้าน
แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่ากิจกรรม การปฏิบัติงาน
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต
32 มีภารกิจหลักคือ การส่งเสริม การดำเนินกิจกรรม
การควบคุมคุณภาพ โดยมีคู่มือแนวทางการจัด
กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้มีการกำหนดเป้า
หมายเดียวกัน รวมทั้งได้รับการพัฒนาในเรื่อง
บุคลากรทั้งทางตรงและทางอ้อมได้รับเช่นเดียวกัน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 เนื่องจากนโยบายทางการศึกษา
ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอด ซึ่งทำให้เกิดปัญหา
ในการปฏิบัติตามนโยบาย ควรมีการจัดสัมมนา
บุคลากรทางการศึกษาที่ยังขาดความรู้และเข้าใจ
ในนโยบาย จึงอยากให้หน่วยงานที่รับผิดชอบได้มี
การกำกับ ดูแล และติดตามผลอยู่ตลอด เพื่อให้เกิด
ประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น

1.2 กิจกรรมการเรียนรู้ควรมีหลากหลายและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน
เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมคิด วิเคราะห์ และเสนอแนะ
กิจกรรมการเรียนรู้ เน้นกิจกรรมในรูปแบบของการ
ฝึกและปฏิบัติภาคสนามจากประสบการณ์ตรงเพื่อ
ให้เกิดองค์ความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตจริงได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาในรูปแบบวิธี
วิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับการจัดการเรียน
รู้ตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในสถาน
ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 25 และเขตอื่นๆ

2.2 ควรศึกษาปัญหาเทคนิคการ
จัดการเรียนรู้ตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”

2.3 ควรศึกษาแนวทางการแก้ไข
ปัญหาการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด “ลดเวลาเรียน
เพิ่มเวลารู้” โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร
โรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมตามแนวคิด
“ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ครูผู้สอนต้องส่งเสริม
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ที่มีเนื้อหาเชื่อมโยงกับชีวิต
ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม และชุมชนของนักเรียน
โดยมีการประสานและแสวงหาความร่วมมือ
จากชุมชน และแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาให้
นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมของท้องถิ่น
และโลก และครูควรคำนึงถึงความสนใจ ความถนัด
และความต้องการของนักเรียนตามความแตกต่าง
ของบุคคล

References

- Boonprakon, K. (2018). Management of activity management reduce study time, increase knowledge time of educational institutions under the Office of Secondary Educational Service Area 32. *Master of Education Thesis*. Graduate School : Buriram Rajabhat University.
- Namphueg, N (2017). The process of managing education by family, enhancing life skills and Working in the 21st century. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 10(1), 208-218.
- Ngambanjong, S. (2016). Development of a learning process management model to enhance skills in the 21st century through activities to reduce learning time, increase the time of learning of the Office of the Basic Education Commission. *Research reports. academic offices and educational standards Office of the Basic Education Commission : Ministry of Education*.
- Phamontri, C. (2016). Characteristics of School Administrators in 21st Century as Perceived and Expected by Teachers under the Office of Secondary Educational Service Area 27. *Journal of Graduate School Sakon Nakhon Rajabhat University*, 13(63), 193-202.
- Phongthanadesuan, S. (2015). The need for teaching supervision of high school physics teachers In Bangkok. **Master of Education Thesis**. Graduate School : Chulalongkorn University.
- Tanjarat, A. (2017). learning reform according to the guidelines Reduce learning time, increase knowledge of Nakha Wittayakom School Wapi Pathum District Maha Sarakham Province. *Master of Education Thesis*. Graduate School : Rajabhat Maha Sarakham University.
- Yongyuan, B. (2010). A Survey of Respect for Cultural Diversity among Teachers in Three Southern Border Provinces, Thailand. *Songklanakarin Journal of Social Sciences & Humanities*, 16(5), 741-758.